

Tien jaar Beraad Missionarissen in Nederland (BEMIN)

Het Beraad Missionarissen in Nederland (BEMIN) bestaat dit jaar tien jaar. Voorzitter pater Bert Wooning svd, stond mede aan de wieg van dit beraad en vertelt wat BEMIN allemaal doet.

Voorgeschiedenis

De provinciale raad van de Missionarissen van het Goddelijk Woord (SVD) voelde in 2011 de behoefte een soort denktank op te zetten om na te denken over de situatie van de medebroeders / missionarissen die vanuit het buitenland hier naar Nederland waren gekomen, de betekenis en de impact ervan op onze provincie en de Nederlandse Kerk in het algemeen. Dit riep bijna automatisch de vraag op wat de beste manier was om onze medebroeders uit het buitenland, de zogenaamde 'Nieuwe Missionarissen', in te leiden en te helpen met hun leven en werk hier.

Aanvankelijk was deze denktank alleen bedoeld voor de SVD, maar al snel sloten SSpS en de Missionarissen van Afrika zich bij ons aan. Het Nijmeegs Instituut voor Missiologie (NIM), bood een helpende hand in de persoon van Frans Wijsen, hoogleraar Missiologie en Jorge Castillo Guerra, afkomstig uit Panama en docent Missiologie in de faculteit

van Theologie in Nijmegen. Hij is een expert op het gebied van christelijke migrantengemeenschappen in Nederland. In de loop der jaren hebben zich ook andere congregaties met leden uit het buitenland bij BEMIN aangesloten: de Spiritijnen, MSC, SMA, Montfortanen, Mill Hill en Karmelieten, plus een aantal missionarissen uit het buitenland zelf.

Omdat BEMIN er belang aan hechtte dat andere congregaties hier zoveel mogelijk bij zouden worden betrokken, werd ook de KNR uitgenodigd om aan deze denktank deel te nemen. Om die reden is er sinds enkele jaren ook een vertegenwoordiger van de KNR betrokken bij BEMIN. Aanvankelijk was dat zuster Esther van de Vate, op dit moment is het Gerard Moorman.

Ontwikkeling

In de loop van de tijd kwamen nauw verwante thema's bijna automatisch naar voren, zoals: Wat doen nieuwe missionarissen hier in Nederland?

Wat houdt het in 'Missie in Nederland'? Is er een tegenstelling tussen missionair werk en parochiewerk? Houden we met de komst van nieuwe missionarissen het bestaande kerkelijke systeem in stand zodanig dat het een ontwikkeling van nieuwe kerkelijke vormen, meer aangepast aan onze tijd en aan de toekomst, tegenhoudt?

Nieuwe missionarissen zelf stelden onderwerpen aan de orde zoals: Waarom ben ik hier gekomen? Wat kan ik hier in Nederland doen? Hoe is het mogelijk dat een land dat vroeger zoveel missionarissen uitzond nu zelf missionarissen nodig heeft? Waarom doen pastoraal werkers dingen die een priester eigenlijk zou moeten doen?

Het werd in de loop der tijd duidelijk dat BEMIN zijn werk verder moest uitbreiden dan de bijeenkomsten en discussies binnen de denktank, en bepaalde zaken op een praktische manier aangekaart moesten

Een aantal deelnemers aan de leergang kerkelijke inburgering bij het NIM | Foto's: NIM

worden. Zo was het bijvoorbeeld wenselijk om bijeenkomsten met de nieuwe missionarissen te organiseren om onderwerpen te behandelen die hun sociale en kerkelijke integratie zouden vergemakkelijken. Dit resulteerde in de overname door NIM van een initiatief van SVD en Spiritijnen van een, inmiddels goed ontvangen, jaarlijkse cursus aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Het programma bevat onderwerpen als: relatie tussen religie, staat en maatschappij in de geschiedenis van Nederland; Nederland als postchristelijk land; Begrip van de secularisatie; Missionaire beweging in Nederland in de afgelopen 200 jaar; Relatie tussen het Vaticaan en de Nederlandse kerkprovincie in de afgelopen 100 jaar; Omgekeerde zending en de plaats van migrantenkerken in Nederland; Seksueel misbruik.

Een geesteskind van BEMIN betreft migrantengeloofsgemeenschappen, waar veel nieuwe missionarissen nauw bij betrokken zijn. 'Hoe kunnen we hen het beste dienen?' Deze vraag m.b.t. het migrantenapostolaat kwam aan bod tijdens de BEMIN-workshop in 2019 met 30 nieuwe missionarissen van verschillende congregaties. Als vervolg had BEMIN in 2020 een workshop gepland voor vertegenwoordigers van alle migrantengeloofsgemeenschappen in Nederland en hun voorgangers, waarvoor zo'n 130 deelnemers werden verwacht. Helaas moest dit evenement vanwege de coronapandemie worden uitgesteld naar juni 2021.

Momenteel wordt nagedacht over de vraag of buitenlandse diocesane priesters en vertegenwoordigers van de verschillende diocesen moeten worden uitgenodigd om zich bij ons aan te sluiten. De bisschoppen zijn immers in de eerste plaats verantwoordelijk voor missie. Moeilijkheden zijn hier de soms tegengestelde theologische en praktische opvattingen, zowel tussen de bisschoppen onderling als in hun entourage hun diocesane priesters, alsook tussen sommige bisschoppen en religieuzen, en tussen de religieuzen onderling.

Missiebrief

Punt van zorg is ook het gevaar dat veel kennis over missie verloren gaat nu de KNR, vanwege interne reorganisatie, haar speciale commissie daarvoor heeft opgeheven. Om dat scenario te voorkomen en de betekenis van missie voor onze tijd verder te ontwikkelen, zijn er plannen om een nauwere band tussen BEMIN en NIM te formaliseren.

Gezien de vele veranderingen die zich de laatste jaren hebben voorgedaan in het denken over missie, is BEMIN op dit moment bezig een nieuwe missiebrief op te stellen die ze op Pinksteren 2021, tien jaar na het oprichten van haar organisatie, hoopt te kunnen publiceren. Hiervoor zal ook de Commissie Presentie Religieuzen, die het taakveld missie nu behartigd geraadpleegd worden. Gerard Moorman, stafmedewerker missie en duurzaamheid, is betrokken bij het schrijven van deze missiebrief.

Bert Wooning svd

Tot slot

Het oorspronkelijk zuiver SVD-initiatief heeft zich ontwikkeld tot een steeds bredere organisatie van diverse congregaties en andere belanghebbenden, die zich bezighoudt met het fenomeen van buitenlandse religieuze en diocesane priesters in Nederland en daarmee verbonden de betekenis van de missie voor onze tijd. Voor de toekomst vraagt dit om een bredere aanpak en nieuw jong en fris leiderschap. Daarom hoopt ondergetekende in 2021 als voorzitter te worden opgevolgd door een nieuwe missionaris.

PATER BERT WOONING SVD
VOORZITTER BEMIN